II

(Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2021/1783,

annettu 2 päivänä heinäkuuta 2021,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 täydentämisestä malliasiakirjan kolmansien maiden kanssa sovittavia yhteistyöjärjestelyjä varten sisältävien teknisten sääntelystandardien osalta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta 16 päivänä huhtikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 ([1]) ja erityisesti sen 26 artiklan 2 kohdan neljännen alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksen (EU) N:o 596/2014 26 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on tarvittaessa sovittava kolmansien maiden valvontaviranomaisten kanssa yhteistyöjärjestelyistä, jotka koskevat tietojen vaihtamista ja kyseisestä asetuksesta johtuvien velvoitteiden täytäntöönpanoa kolmansissa maissa. Tietojenvaihtoa koskevista yhteistyöjärjestelyistä voidaan sopia vain, jos niiden nojalla luovutettaviin tietoihin sovelletaan salassapitovelvollisuutta koskevia takeita, jotka vastaavat vähintään kyseisen asetuksen 27 artiklassa säädettyjä salassapitovelvollisuutta koskevia takeita, ja tällaisen tietojenvaihdon tarkoituksena on oltava asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten tehtävien hoitaminen.

(2) Asetuksen (EU) N:o 596/2014 25 artiklan 8 kohdan kolmannessa alakohdassa edellytetään, että toimivaltaiset viranomaiset tekevät yhteistyösopimuksia spot-markkinoista vastaavien kolmansien maiden sääntelyviranomaisten kanssa kyseisen asetuksen 26 artiklan mukaisesti aina kun mahdollista.

(3) Tehdessään uusia yhteistyöjärjestelyjä ja päivittäessään nykyisiä yhteistyöjärjestelyjä kolmansien maiden viranomaisten kanssa toimivaltaisten viranomaisten on mahdollisuuksien mukaan käytettävä asetuksen (EU) N:o 596/2014 26 artiklan nojalla hyväksyttyä malliasiakirjaa.

(4) Jotta voidaan varmistaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 ([2]) mukainen henkilötietojen suoja, kaikissa henkilötietojen siirroissa kolmansiin maihin olisi noudatettava täysimääräisesti kyseistä asetusta. Yksi tapa vaihtaa henkilötietoja kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten ja valvontaviranomaisten välillä ovat hallinnolliset järjestelyt, joilla varmistetaan asetuksen (EU) 2016/679 46 artiklan 3 kohdan mukaiset asianmukaiset suojatoimet, joihin sisältyy luonnollisten henkilöiden täytäntöönpanokelpoisia ja tehokkaita oikeuksia omien

([1]) EUVL L 173, 12.6.2014, s. 1.

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

henkilötietojensa suhteen. Kansainvälinen arvopaperimarkkinavalvojien yhteisö (IOSCO) ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ([3]) (EAMV) ovat laatineet tällaisen hallinnollisen järjestelyn henkilötietojen siirtämiseksi Euroopan talousalueen (ETA) finanssivalvontaviranomaisten ja ETA:n ulkopuolisten finanssivalvontaviranomaisten välillä, ja ne ovat saaneet Euroopan tietosuojaneuvoston ([4]) myönteisen lausunnon. Kaikki ETA:n finanssivalvontaviranomaiset ja useat ETA:n ulkopuoliset finanssivalvontaviranomaiset ovat allekirjoittaneet EAMV:n ja IOSCO:n hallinnollisen järjestelyn. EAMV:n ja IOSCO:n hallinnollisessa järjestelyssä vahvistetuista henkilötietojen suojatoimista vallitsee laaja institutionaalinen yksimielisyys, ja se tarjoaa mallin vastaaville tuleville järjestelyille, jotka koskevat henkilötietojen siirtoa sellaisten kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten ja valvontaviranomaisten välillä, jotka eivät ole EAMV:n ja IOSCO:n hallinnollisen järjestelyn osapuolia. EAMV:n ja IOSCO:n hallinnollisen järjestelyn mallia käyttävien jäsenvaltioiden viranomaisten olisi kuitenkin saatava tietosuojaviranomaiselta lupa asetuksen (EU) 2016/679 46 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

(5) Tämä asetus perustuu teknisten sääntelystandardien luonnoksiin, jotka EAMV on toimittanut komissiolle.

(6) EAMV ei järjestänyt avointa julkista kuulemista teknisten sääntelystandardien luonnoksista, joihin tämä asetus perustuu, eikä se myöskään analysoinut tällaisten standardien käyttöön ottamisesta mahdollisesti aiheutuvia kustannuksia ja hyötyjä. Se olisi ollut suhteetonta kyseisten standardien soveltamisalaan ja vaikutuksiin nähden, koska standardit on kohdennettu ainoastaan jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille eikä markkinatoimijoille.

(7) EAMV on pyytänyt lausunnon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 ([5]) 37 artiklalla perustetulta arvopaperimarkkina-alan osallisryhmältä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Yhteistyöjärjestelyt

Malliasiakirja, jota jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on mahdollisuuksien mukaan käytettävä asetuksen (EU) N:o 596/2014 26 artiklan 1 kohdan tai 25 artiklan 8 kohdan kolmannen alakohdan mukaisissa yhteistyöjärjestelyissä, esitetään tämän asetuksen liitteessä.

2 artikla

Henkilötietojen siirrot

Jos toimivaltaiset viranomaiset edellyttävät asianmukaisia suojatoimia henkilötietojen siirtämiseksi kolmansien maiden valvontaviranomaisille asetuksen (EU) 2016/679 46 artiklan 3 kohdan mukaisen hallinnollisen järjestelyn muodossa, kyseinen järjestely liitetään asetuksen (EU) N:o 596/2014 26 artiklan mukaisesti tehtyyn yhteistyöjärjestelyyn ja muodostaa sen osan.

([3]) Hallinnollinen järjestely, joka koskee henkilötietojen siirtoa kunkin lisäyksessä A olevan Euroopan talousalueen (ETA) viranomaisen ja lisäyksessä B lueteltujen ETA:n ulkopuolisten maiden viranomaisten välillä, saatavilla osoitteessa https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/administrative_arrangement_aa_for_the_transfer_of_personal_data_between_eea_and_non-eea_authorities.pdf

([4]) Lausunto 4/2019 luonnoksesta hallinnolliseksi järjestelyksi henkilötietojen siirtämiseksi Euroopan talousalueen (ETA) finanssivalvontaviranomaisten ja ETA:n ulkopuolisten finanssivalvontaviranomaisten välillä, saatavilla osoitteessa https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/opinion-board-art-64/opinion-42019-draft-aa-between-eea-and-non-eea_en

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

3 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 2 päivänä heinäkuuta 2021.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN

LIITE

Malliasiakirja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja kolmansien maiden viranomaisten välistä tietojenvaihtoa ja asetuksesta (EU) N:o 596/2014 johtuvien velvoitteiden täytäntöönpanoa kolmansissa maissa koskevia yhteistyöjärjestelyjä varten

1. **Johdanto**

Kuvaus kunkin allekirjoittajaviranomaisen oikeusperustasta tietojenvaihdossa, jotta ne voivat hoitaa markkinoiden väärinkäyttöä koskeviin lakeihinsa ja asetuksiinsa liittyvät tehtävänsä.

Ilmoitus siitä, että allekirjoittajaviranomaiset voivat tietojenvaihdon ja yhteistyöjärjestelyjen oikeusperustan muodostavien lakien ja asetusten nojalla antaa toisilleen keskinäistä apua vastavuoroisuuden pohjalta.

2. **Määritelmät**

Asianmukainen luettelo määritelmistä, jotka kattavat järjestelyissä käytetyt termit.

3. **Tarjotun avun sisältö**

Kuvaus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 ([1]) 23 artiklan mukaisesti annettavan avun tyypistä, kuten

a) pyynnön vastaanottaneen allekirjoittajaviranomaisen tiedostojen sisältämien tietojen hankkiminen;

b) lausuntojen tai tietojen hankkiminen keneltä tahansa;

c) asiakirjojen hankkiminen henkilöiltä tai yhteisöiltä, myös paikalla tehtävien tarkastusten avulla;

d) tietoliikennetietojen hankkiminen kansallisen lainsäädännön sallimissa rajoissa ja tarvittaessa asiaankuuluvan oikeusviranomaisen avustuksella riippuen asetuksen (EU) N:o 596/2014 23 artiklan 2 kohdan h alakohdan täytäntöönpanosta tai asianomaisen kolmannen maan lainsäädännön mukaisesta vastaavasta toimivallasta;

e) varojen jäädyttämisen tai takavarikoinnin vaatiminen tai siinä avustaminen asetuksen (EU) N:o 596/2014 23 artiklan 2 kohdan i alakohdan tai asianomaisen kolmannen maan lainsäädännön mukaisten vastaavien valtuuksien mukaisesti;

f) markkinoiden väärinkäyttöön liittyvien lakien ja asetusten kanssa ristiriidassa olevan käytännön tilapäinen lopettaminen tai siinä avustaminen asetuksen (EU) N:o 596/2014 23 artiklan 2 kohdan k alakohdan mukaisesti tai asianomaisen kolmannen maan lainsäädännön mukaisten vastaavien valtuuksien mukaisesti.

4. **Yleiset säännökset – avun epääminen**

Luetelkaa tapaukset, joissa yhteistyöpyynnöt voidaan evätä. Esimerkkejä:

a) pyyntöä ei ole tehty järjestelyjen mukaisesti;

b) pyyntö edellyttäisi pyynnön vastaanottavaa allekirjoittajaviranomaista toimimaan tavalla, joka rikkoisi kansallista lainsäädäntöä;

c) asiaankuuluvien tietojen toimittaminen voisi vaikuttaa haitallisesti pyynnön vastaanottaneen lainkäyttöalueen turvallisuuteen ja erityisesti terrorismin ja muiden vakavien rikosten torjuntaan;

d) pyynnön noudattaminen vaikuttaisi todennäköisesti haitallisesti pyynnön vastaanottaneen viranomaisen omaan tutkintaan, täytäntöönpanon valvontatoimiin tai tapauksen mukaan rikostutkintaan;

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 596/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöä koskeva asetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 1).

e) oikeudenkäyntejä on jo pantu vireille samojen kanteiden osalta ja samoja henkilöitä vastaan sen lainkäyttöalueen asianomaisten viranomaisten kanssa, jolle pyyntö on osoitettu;

f) samojen henkilöiden osalta on jo annettu lainvoimainen tuomio samoista kanteista sillä lainkäyttöalueella, jolle pyyntö on osoitettu.

Apua ei saa evätä sillä perusteella, että tutkinnan kohteena oleva toiminta ei riko pyynnön vastaanottaneen viranomaisen toimivallan alaisten markkinoiden väärinkäyttöä koskevia lakeja ja määräyksiä.

5. **Avunantopyyntöjen lähettäminen ja käsittely**

Kuvaus avunantopyyntöjen lähettämis- ja käsittelymenettelystä.

6. **Tietojen sallitut käyttötavat**

Kuvaus säännöistä, jotka koskevat tietojen sallittua käyttöä asetuksen (EU) N:o 596/2014 26 artiklan 3 kohdan mukaisesti ja joiden mukaan annettujen tietojen on palveltava allekirjoittajaviranomaisten tehtävien hoitamista markkinoiden väärinkäyttöön liittyvien lakien ja asetusten noudattamisen varmistamiseksi ja niiden täytäntöönpanon valvomiseksi. Vaihdettuja tietoja saa käyttää ainoastaan avunantopyynnössä esitettyihin tarkoituksiin.

Jos pyynnön esittävä allekirjoittajaviranomainen aikoo käyttää järjestelyn mukaisesti toimitettuja tietoja muuhun kuin tässä jaksossa mainittuun tarkoitukseen, sen on saatava pyynnön vastaanottaneelta allekirjoittajaviranomaiselta ennakkosuostumus.

7. **Luottamuksellisuutta koskevat rajoitukset**

Kuvaus julkistettujen, vastaanotettujen, vaihdettujen tai toimitettujen tietojen luottamuksellisuutta koskevista säännöistä. Kuvauksessa on oltava seuraavat seikat:

a) kaikki allekirjoittajien välillä niiden järjestelyjen mukaisesti vaihdettavat tiedot, jotka koskevat liiketoiminta- tai toimintaolosuhteita ja muita taloudellisia tai henkilökohtaisia asioita, on katsottava luottamuksellisiksi, ja niihin on sovellettava salassapitovelvollisuutta koskevia vaatimuksia, paitsi jos tiedot toimittava viranomainen ilmoittaa tietoja toimittaessaan, että tiedot saa ilmaista, tai jos niiden ilmaiseminen on tarpeen oikeudellisia menettelyjä varten;

b) salassapitovelvollisuus koskee kaikkia henkilöitä, jotka työskentelevät tai ovat työskennelleet allekirjoittajien tai sellaisen viranomaisen tai markkinayrityksen palveluksessa, jolle jompikumpi allekirjoittajista on siirtänyt toimivaltaansa, mukaan lukien tilintarkastajat ja asiantuntijat, joiden kanssa allekirjoittaja on tehnyt sopimuksen. Salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja ei saa luovuttaa kenellekään muulle henkilölle tai viranomaiselle muutoin kuin unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön säännösten taikka asianomaisen kolmannen maan lainsäädännön, joka vastaa vähintään näitä säännöksiä, säännösten nojalla.

Vaihdettuja tietoja ei saa luovuttaa millekään muulle viranomaiselle tai yhteisölle muutoin kuin ne alun perin toimittaneen allekirjoittajan etukäteen antamalla suostumuksella.

8. **Yleiset säännökset – yhteyspisteen nimeäminen**

Järjestelyjen mukaisen yhteistyön helpottamiseksi allekirjoittajaviranomaiset nimeävät yhteyspisteet.

9. **Yleiset säännökset – tarkistuslauseke**

Allekirjoittajaviranomaiset tarkastelevat säännöllisesti yhteistyöjärjestelyjen toimivuutta ja tehokkuutta tarkoituksena laajentaa tai muuttaa järjestelyjen soveltamisalaa tai toimintaa, jos se katsotaan tarpeelliseksi.

10. **Muut säännökset**